

Handläggare
Lena Henlöv
Staben
Ledningsstrateg
08-523 022 02
lena.henlov@sodertalje.se

Mottagare
Utbildningsnämnden

Yttrande över remiss på departementspromemorian Bättre studiestöd till äldre

Utbildningskontorets förslag till nämnden

Utbildningsnämnden beslutar att anta yttrandet över remiss på departementspromemorian Bättre studiestöd till äldre som sitt eget.

Sammanfattning av ärendet

Södertälje kommun har fått departementspromemorian "Bättre studiestöd till äldre" på remiss från utbildningsdepartementet. I promemorian förslås att åldersgränsen för rätt till studiemedel ska höjas.

Vuxenutbildningen i Södertälje bedömer att förändringarna i rätten till studiestöd i begränsad omfattning kommer att påverka antalet studerande i kommunen. Sammanfattningsvis ser Södertälje kommun att förslaget dels kan leda till ökad arbetsbelastning på vuxenutbildningens administration, dels till ett ökat antal studerande inom ramen för vuxenutbildningens begränsade resurser. Vuxenutbildningen lyfter behovet av tydliga regler för att prioritera vilka som ska få tillgång till vuxenstudier utifrån individens och arbetsmarknadens behov.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2020-02-14

Yttrande över remiss på departementspromemorian Bättre studiestöd till äldre

Utbildningsdepartementets promemoria Bättre studiestöd till äldre

Delegationbeslut av kommunstyrelsens ordförande

Ärendefördjupning

Bakgrund

Södertälje kommun har fått departementspromemorian "Bättre studiestöd till äldre" på remiss från utbildningsdepartementet. I promemorian förslås att åldersgränsen för rätt till studiemedel ska höjas från 56 till 60 år och att nedtrappningen i rätten att låna ska börja vid 51 år och sluta vid 60 år. Dessa höjningar med fyra år vardera av åldersgränserna svarar väl mot de behov som finns av både studiemedel och av studiemedlens lånedel. Det föreslås också att den övre åldersgränsen för att få studiestartsstöd ska bli 60 år och att åldern för avskrivning av återkrav ska bli 71 år.

Grunden för förslagen är att om det ska vara möjligt att arbeta längre krävs att det är möjligt att kompetensutveckla sig och ställa om under en större del av livet. Det krävs även att den som vill studera har möjlighet att finansiera sina studier så att han eller hon både ser utbildning som ett möjligt alternativ. Dessutom finns det bland äldre en ökad efterfrågan på både utbildning och studiestöd.

Det föreslås också att om det finns ett samhälleligt behov av utbildningen ska studerande som är 40 år eller äldre kunna få studiemedel under längre tid än vad veckogränserna medger om det har gått mer än tre år sedan den studerande senast bedrev studier med studiemedel. Med samhälleligt behov menas att det ska vara fråga om en utbildning som kan förväntas leda till ett yrke inom vilket det råder eller kan antas råda brist på utbildad arbetskraft i Sverige när den studerande beräknas vara klar med utbildningen. Studiemedel föreslås i dessa fall kunna lämnas i ytterligare högst 80 veckor för studier på eftergymnasial nivå respektive på gymnasienivå och i ytterligare högst 40 veckor för studier på grundskolenivå.

Södertälje kommuns synpunkter på remissen

Vuxenutbildningen i Södertälje bedömer att förändringarna i rätten till studiestöd endast i begränsad omfattning kommer att påverka antalet studerande i kommunen. Yttrande bifogas tjänsteskrivelsen. Sammanfattningsvis ser Södertälje kommun att förslaget dels kan leda till ökad arbetsbelastning på vuxenutbildningens administration, dels till ett ökat antal studerande inom ramen för vuxenutbildningens begränsade resurser.

Vid ett ökat antal studerande är det av stor vikt att det finns tydliga regler för att prioritera vilka som ska få tillgång till vuxenstudier. Vid en höjning av åldersgränsen för studiestöd blir det därför viktigt att säkra att de äldres studier har ett rimligt och realistiskt mål kopplade till individens och arbetsmarknadens behov. Med begränsade resurser vore det inte effektivt använda medel om äldres studier med svagare koppling till arbetsmarknadens behov prioriterades före andra elevgrupper som har en starkare koppling till arbetsmarknadens behov.

Samberedning

Ärendet är delegerat till utbildningsnämnden att svara på och har därmed inte samberetts.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ett svar på en remiss har inte några direkta ekonomiska konsekvenser.

Monica Sonde

Utbildningsdirektör

Beslutet skickas till

Skriv här

Handläggare
Lena Henlöv
Staben
Ledningsstrateg
08-523 022 02
lena.henlov@sodertalje.se

Till
Utbildningsdepartementet

Ert diarienummer
U2019/04318/UH

Yttrande över remiss av departementspromemorian Bättre studiestöd till äldre

Bakgrund

Södertälje kommun har fått departementspromemorian "Bättre studiestöd till äldre" på remiss från utbildningsdepartementet. Sammanfattningsvis innebär förslaget ett åldersgränsen för rätt till studiemedel höjs från 56 till 60 år och att nedtrappningen i rätten att låna ska börja vid 51 år och sluta vid 60 år. Samtidigt som åldersgränserna för rätt till studielån föreslås höjas bör även åldersgränserna för återbetalning av studielån höjas.

Södertälje kommuns kommentarer och synpunkter

Inledning

Vuxenutbildningen i Södertälje bedömer att förändringarna i rätten till studiestöd endast i begränsad omfattning kommer att påverka antalet studerande i kommunen. Nedan redovisas mer generella synpunkter värda att lyfta fram med bakgrund av förslaget till höjd åldersgräns för studiemedel.

Ökad administration för antagning och studie- och yrkesvägledare

När möjligheterna för äldre att studera ökar kan det vara länge sedan de sökande studerade senast. Om de sökande inte själva kan uppvisa betyg från tidigare skolformer kan innebära en ökad administration vid antagning och utfärdande av examen. Det gäller speciellt för studier långt innan digitaliseringen av betyg. Det kommer bland annat att öka arbetsbelastningen för antagningens administratörer. Det kommer också att öka arbetsbelastningen för studie- och yrkesvägledare för stöd vid beräkning av poäng inför högskola.

Regler för antagning för att prioritera studier som leder till arbete

När åldersgränsen för studiestöd höjs bedöms att antalet studerande inom vuxenutbildningen kan öka. Även om ökningen blir begränsad är vuxenutbildningen redan högt belastad generellt och en ytterligare ökning av antalet studerande kan innebära att kommuner behöver prioritera vilka elever som erbjuds studier, om inte resurserna till verksamheten samtidigt ökar. I det läget är det viktigt att det finns tydliga och förankrade prioriteringsregler för vilka elever som antas till befintliga studieplatser.

Höjningen av åldersgränsen för studiestöd kommer därför också att kräva resurser för att säkra en relevant studieplan för målgruppen äldre studerande. Viktigt blir att så långt möjligt säkra att studierna har ett rimligt och realistiskt mål kopplade till individens och arbetsmarknadens behov. Med begränsade

resurser inom vuxenutbildningen vore det inte effektivt använda medel om äldre studerandes studier med svagare koppling till arbetsmarknadens behov prioriterades före andra elevgrupper som har en starkare koppling till arbetsmarknadens behov.

Elof Hansjons
Ordförande utbildningsnämnden